

חוק בתי המשפט (תיקון מס' 15), התשנ"ב-1992*

1. בסעיף 3 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984¹ (להלן – החוק העיקרי), בפסקה (2), במקום "משש שנים" יבוא "משבע שנים". תיקון סעיף 3
2. בסעיף 4 לחוק העיקרי, במקום "לא פחות משלוש שנים, מהן לפחות שנה אחת בארץ" יבוא "לא פחות מחמש שנים, מהן לפחות שנתיים בארץ". תיקון סעיף 4
3. בסעיף 9 לחוק העיקרי, בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), במקום "בהתייעצות עם" יבוא "בהסכמת". תיקון סעיף 9
4. בסעיף 9א לחוק העיקרי, במקום "בהתייעצות עם" יבוא "בהסכמת". תיקון סעיף 9א
5. בסעיף 10 לחוק העיקרי, במקום "ובהתייעצות עם" יבוא "ובהסכמת". תיקון סעיף 10
6. במקום סעיף 14 לחוק העיקרי יבוא:
14. (א) הוגשה לוועדה הצעה לסיים את כהונתו של שופט לפי סעיף (7) לחוק-יסוד: השפיטה², רשאית היא למנות מבין חבריה, ועדת משנה שתדון בהצעה ותגיש את מימצאיה ומסקנותיה לוועדה.
(ב) הועדה וכן ועדת המשנה, אם נתמנתה, יאפשרו לשופט לעיין בחומר שלפניהן ויתנו לו הזדמנות לטעון טענותיו.
- (ג) החליטה הועדה על סיום כהונתו של שופט, תקבע בהחלטתה את המועד לסיום הכהונה, וכן, לפי שיקול דעתה, את שיעור הגימלה שיקבל, ובלבד ששיעור הגימלה לא יעלה על השיעור שהיה זכאי לו אילו המשיך לכהן עד הגיעו לגיל שבעים." תיקון סעיף 14
7. בסעיף 26 לחוק העיקרי, במקום פסקה (4) יבוא:
- "(4) בערעור על החלטת ביניים של בית משפט מחוזי, או על פסק דין של דן יחיד בבית משפט מחוזי שדן בערעור, על פסק דין או על החלטת של בית משפט שלום, מוסמך לדון שופט אחד". תיקון סעיף 26
8. בסעיף 37 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ב), בפסקה (5), במקום "בהתייעצות עם" יבוא "בהסכמת". תיקון סעיף 37
9. אחרי סעיף 77 לחוק העיקרי יבוא:
- "טענת פסלות
77א. (א) בעל דין רשאי לבקש ששופט פלוני יפסול עצמו מלישב בדין אם קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט.
(ב) נטענה טענת פסלות נגד שופט, יחליט בה אותו שופט לאלתר ולפני שיתן כל החלטה אחרת.
(ג) על החלטת שופט בענין פסלות רשאי בעל דין לערער לפני בית המשפט העליון; בערעור ידון נשיא בית המשפט העליון, או מותב של שופטי בית המשפט העליון, או שופט אחד, הכל כפי שיקבע הנשיא."
- * נתקבל בכנסת ביום ל' בשבט התשנ"ב (4 בפברואר 1992); הצעת החוק דבריה הסבר פורסמו בהצעות חוק 2070, מיום ה' באב התשנ"א (16 ביולי 1991), בעמ' 319.
1 ס"ח התשמ"ד, עמ' 198; התשנ"א, עמ' 178.
2 ס"ח התשמ"ד, עמ' 78.

79א. (א) בית משפט הן בענין אזרחי רשאי, בהסכמת בעלי הדין, לפסוק "פשרה" בענין שלפניו, כולו או מקצתו, בדרך של פשרה.

(ב) אין באמור בסעיף קטן (א) כדי לגרוע מסמכותו של בית המשפט להציע לבעלי הדין הסדר פשרה או לתת, לבקשת בעלי הדין, תוקף של פסק דין להסדר פשרה שעשו ביניהם.

79ב. (א) בית משפט הן בענין אזרחי רשאי, בהסכמת בעלי הדין, להעביר ענין שלפניו, כולו או מקצתו, לבוררות, וכן רשאי הוא, בהסכמתם, להגדיר את תנאי הבוררות.

(ב) בעלי הדין, כאישור בית המשפט, ימנו את הבורר; לא באו בעלי הדין לידי הסכמה על הבורר, רשאי בית המשפט למנותו מתוך רשימה שהגישו לו בעלי הדין, או לפי בחירתו – באין רשימה כזו.

(ג) הוראות חוק הבוררות, התשכ"ח-1968³, יחולו על בוררות לפי סעיף זה; אולם "בית המשפט" שבסעיף 1 לחוק האמור יהיה בית המשפט שהעביר את הענין לבוררות.

79ג. (א) בסעיף זה, "פישור" – הליך שבו נועד מפשר עם בעלי הדין, כדי להביאם לידי הסכמה ליישוב הסכסוך, מבלי שיש בידו סמכות להכריע בו.

(ב) בית משפט הן בענין אזרחי רשאי, בהסכמת בעלי הדין, להעבירו לפישור, והוראות סעיף 79ב(א) ו-(ב) יחולו בשינויים המחוייבים.

(ג) בהליך הפישור רשאי מפשר להיוועד עם בעלי הדין, יחד או לחוד, ועם כל מי שקשור לסכסוך; ורשאי הוא להיפגש עם בעל דין, בהסכמתו, בלי עורך דינו.

(ד) דברים שנמסרו במסגרת הליך פישור לא ישמשו ראיה בהליך משפטי אזרחי.

(ה) העביר בית המשפט ענין לפישור, יעכב את ההליכים שלפניו לתקופה שיקבע, ורשאי הוא להאריך את התקופה בהסכמת בעלי הדין.

(ו) לא הגיעו בעלי הדין להסכמה על יישוב הסכסוך (להלן – הסדר פישור) עד תום התקופה האמורה בסעיף קטן (ה), יחדשו ההליכים בבית המשפט; אולם רשאי בית המשפט, על-פי בקשה של המפשר או של בעל דין, לחדשם בכל עת לפני תום התקופה האמורה.

(ז) הגיעו בעלי הדין להסדר פישור, יודיע על כך המפשר לבית המשפט, ובית המשפט יהיה רשאי ליתן להסדר תוקף של פסק דין.

79ד. (א) שר המשפטים רשאי להסדיר בתקנות –

תקנות לענין
בוררות ופישור

(1) סדרי מינוי בורר או מפשר;

(2) סדרים וכללים בהליך פישור וניהולו;

(3) התעריף המקסימלי לשכר טרחה שישולם לבורר או למפשר על ידי בעלי הדין;

³ ס"ח התשכ"ח, עמ' 184.

(4) הטלת הוצאות כהליכי בוררות ופישור, והערכתן.

(ב) תקנות לפי סעיף קטן (א) (3) טעונות אישורה של ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת.

11. במקום סעיף 80 לחוק העיקרי יבוא: החלפת סעיף 80

80. (א) בית משפט הדן במותב ונחלקו דעות השופטים, תכריע דעת הרוב. ש"ב בית משפט שנחלקו בו הדעות
(ב) באין רוב לדעה אחת בענין אורחי, תכריע דעת אב"ב בית-הדין.
(ג) באין רוב לדעה אחת בענין פלילי -

(1) יראה בית המשפט אם יש רוב דעות לגבי כל ממצא עובדתי, יסוד מיסודות העבירה או נושא אחר, המחייבים הכרעה לחיוב או לזיכוי, ויכריע בהתאם;

(2) לא היתה דעת רוב לענין סוג העונש או מידתו, תצורף הדעה המחמירה יותר לדעה המקילה הקרובה אליה; נחלקו הדעות לגבי החומרה של סוג העונש או מידתו, תכריע דעת אב"ב בית-הדין.

12. במקום סעיף 82 לחוק העיקרי יבוא: החלפת סעיף 82

82. (א) שר המשפטים יקבע את סדרי המינהל של כתי המשפט, וימנה "סדרי מינהל". בהסכמת נשיא בית המשפט העליון את מנהל כתי המשפט, בין שהוא שופט ובין שאינו שופט.

(ב) מנהל כתי המשפט יהיה אחראי בפני השר על ביצועם של סדרי המינהל.

13. בסעיף 104 לחוק העיקרי, במקום "69" יבוא "68" ואחרי "79" יבוא "81". תיקון סעיף 104

14. אחרי סעיף 105 לחוק העיקרי יבוא: הוספת סעיפים 105א עד 105ג

105א. לענין שיפוט משמעתי של רשם עקב מילוי תפקידיו כרשם ולענין "משמעת" השעייתו מכהונת רשם, דין רשם שאינו שופט כדין שופט.

105ב. לענין טענת פסלות נגד רשם, דין רשם שאינו שופט כדין שופט, והוראות סעיף 77א יחולו. פסלות

105ג. הודעה על גמר כהונתו של רשם תפורסם כרשומות. "הודעה על גמר כהונה"

15. בתוספת הראשונה לחוק העיקרי, בחלק ב', יבוא: תיקון הוספת הראשונה

"ערעורים לפי סעיפים 52(ב), 55 ו-60 לפקודת התעבורה".

16. בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982⁵ - תיקון חוק סדר הדין הפלילי

(1) בסעיף 146 -

(1) במקום כותרת השוליים יבוא: "מועד לטענת פסלות";

(2) בסעיף קטן (א), במקום הרישה עד "מלישב בדין"; יבוא: "לאחר תחילת המשפט, ובערעור - בתחילת שמיעת הערעור ולפני כל טענה אחרת, רשאי בעל דין

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 58.
⁵ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.

לטעון טענת פסלות נגד שופט פלוני לפי סעיף 77 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב],
התשמ"ד-1984:"

(3) סעיף קטן (ב) - בטל.

(2) במקום סעיף 147 יבוא:

147. (א) בעל דין שבדעתו לערער על החלטת שופט בענין פסלות
יודיע על כך לבית המשפט, ומשהודיע יופסק המשפט ולא יימשך עד
להחלטה בערעור, זולת אם החליט השופט, ובמותב - אב"בית-הדין,
מנימוקים שיירשמו, שיש להמשיך במשפט.

"ערעור על
החלטה בטענת
פסלות

(ב) הערעור יוגש בכתב, בפירוט נימוקיו, תוך חמישה ימים
מהיום שבו הודעה לבעלי הדין החלטת השופט.

(ג) הוחלט להמשיך במשפט כאמור בסעיף קטן (א), רשאי נשיא
בית המשפט העליון או השופט שדן בערעור, ובמותב -
אב"בית-הדין, להורות על הפסקת המשפט עד להחלטה בערעור.

(ד) מי שדן בערעור יתן לבעלי הדין הזדמנות לטעון טענותיהם,
ורשאי הוא לבקש מהשופט, אשר על החלטתו הוגש הערעור, להעיר
את הערותיו."

17. בחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969⁶ -

(1) בסעיף 3, במקום "לפי חוק השופטים, התשי"ג-1953 (להלן - חוק השופטים)"
יבוא "לפי חוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן - חוק בתי
המשפט)";

(2) בסעיף 3א, המלים "[נוסח משולב], התשמ"ד-1984" - יימחקו;

(3) בסעיף 7, במקום "ועם נשיא בית הדין הארצי" יבוא "ובהסכמת נשיא בית הדין
הארצי";

(4) בסעיף 8, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) סעיף 5, וסעיפים 11 עד 24 לחוק בתי המשפט, יחולו על שופט בבית
הדין."

(5) בסעיף 23, במקום "סעיפים 12 ו-14 לחוק בתי המשפט, התשי"ז-1957", יבוא
"סעיפים 34 ו-36 לחוק בתי המשפט";

(6) בסעיף 27, במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) סמכויותיו ותפקידיו של הרשם וערעור על החלטותיו יהיו בהתאם
לסעיפים 86, 87, 88, 89, 90(1), 91, 95, 96, 98, 99, 100, 101,
102, 103, 105 ו-105ג לחוק בתי המשפט, בתיאומים ובשינויים המחוייבים
לפי הענין."

(7) בסעיף 39, המלים "[נוסח משולב], התשמ"ד-1984" - יימחקו;

(8) אחרי סעיף 39 יבוא:

"טענת פסלות 39א. הוראת סעיף 77 לחוק בתי המשפט תחול בשינויים
המחוייבים על השופטים, הרשמים ונציגי הציבור של בית הדין;

⁶ ס"ח התשכ"ט, עמ' 70

ערעור כאמור בסעיף 77א(ג) יהיה לפני בית הדין הארצי, וידון בו נשיא בית הדין הארצי, או מותב של שופטי בית הדין הארצי, או שופט אחד, הכל כפי שיקבע הנשיא.

18. בסעיף 14 לחוק-יסוד: השפיטה, לפני המלים "או הוגש נגדו כתב אישום" יבוא "או נפתחה נגדו חקירה פלילית". תיקון חוק-יסוד: השפיטה

19. בחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963,⁷ אחרי סעיף 63 יבוא:
 63א. חוק זה לא יחול לגבי עבירות משמעת שעשה עובד מדינה שהוא רשם של בית משפט או של בית דין, שלגביהן הוא נתון לשיפוט משמעתי לפי סעיף 105א לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, או לפי סעיף 27(א) לחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969.⁸ תיקון חוק שירות המדינה (משמעת)

20. בחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961,⁸ אחרי סעיף 62 יבוא:
 62א. חוק זה לא יחול לגבי עבירות משמעת שעשה עורך דין שהוא רשם של בית משפט או של בית דין, שלגביהן הוא נתון לשיפוט משמעתי לפי סעיף 105א לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, או לפי סעיף 27(א) לחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969.⁹ תיקון חוק לשכת עורכי הדין

21. בפקודת התעבורה, סעיף 23 - בטל. תיקון סקודה התעבורה

22. (א) תיקים בשל עבירות שעונשן שבע שנים או פחות, למעט בשל עבירות המנויות בחלק א' בתוספת השניה, שהיו תלויים ועומדים ביום תחילתו של חוק זה בבית משפט מחוזי ולא החל הדיון בהם, יועברו לדיון בבית משפט השלום, אם הורה על כך מנהל בתי המשפט לאחר תיאום עם הנשיאים של בתי המשפט הנוגעים בדבר; ואולם מי שמנהל בתי המשפט הורה על העברת תיקו כאמור, רשאי לפנות אליו ולבקשו לשקול מחדש את העברת התיק. הוראות מעבר

(ב) תיקים אשר הועברו לבית משפט השלום לפי סעיף 51(א)(1) לחוק העיקרי כנוסחו ערב תחילתו של חוק זה, והיו תלויים ועומדים בבית המשפט ביום תחילתו של חוק זה, מוסמך בית משפט השלום להטיל בהם מאסר שלא יעלה על חמש שנים.

(ג) תיקים בשל עבירה לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה, שהיו תלויים ועומדים לפני בית משפט השלום או לפני שופט תעבורה ביום תחילתו של חוק זה, מוסמכים הם לדון בהם גם לאחר יום תחילתו, אולם לא יוטל בהם מאסר של יותר משבע שנים; לענין זה, "שופט תעבורה" - כמשמעותו בפקודת התעבורה.

דן מרידור
 שר המשפטים

יצחק שמיר
 ראש הממשלה

דב שילנסקי
 יושב ראש הכנסת

חיים הרצוג
 נשיא המדינה

⁷ ס"ח התשכ"ג, עמ' 50.
⁸ ס"ח התשכ"א, עמ' 178.